

[Wilhelm]

ne, og jeg skal derfor starte med kort at gennemgå den hidtidige historie.

De rettigheder til Danmarks undergrund, som vi her drøfter, fik A. P. Møller som bekendt i 1962 en 50 års koncession på. Staten gav A. P. Møller en koncession, som fra statens synspunkt var ringere end de tidligere koncessioner for dansk område og ringere, end de vilkår, som den anden ansøger ville acceptere.

I 1971, hvor der var mulighed for at lade rettighederne gå tilbage efter den 10 års efterforskningsperiode, forspildte venstre, konservative og radikale under VKR-regeringen denne mulighed ved en betingelsesløs og umotiveret forlængelse, som oven i købet havde kupagtig karakter. Tilsagnet blev nemlig givet efter, at valg var udskrevet, dvs. mens VKR faktisk var et forretningsministerium, som sædvanligvis kun udfører de løbende forretninger, men ikke træffer egentlige politiske beslutninger.

Den socialdemokratiske opposition protesterede som rasende dengang, men da den efter valget selv var regering, var det den, der faktisk underskrev forlængelsen.

Ved efterforskningsperiodens udløb i 1974 fik staten alle mulige betingelser for at rette op på situationen. Tilsynet med DUC, handelsministeriets jurister, justitsministeriets jurister og kammeradvokaten nåede en efter en alle sammen frem til, at A. P. Møller havde misligholdt koncessionen for så vidt angik naturgassen, og at rettighederne til gassen derfor kunne tilbagekaldes uden videre.

Hvad blev resultatet? Efter lange forhandlinger, som i mange henseender svarer til dem, der løber nu, gav staten i juni 1976 gasrettighederne tilbage til A. P. Møller så at sige betingelsesløst. Ansvaret var den socialdemokratiske mindretalsregerings, men den havde klar rygdækning i undergrundsudvalgets store flertal bestående af venstre, konservative, fremskridtspartiet, radikale, CD og kristelige.

Enhver af de fordele, som den daværende ansvarlige minister, hr. Erling Jensen, roste sig af, er i dag dementeret af den socialdemokratiske regering selv, så jeg skal end ikke bruge tid på at konfrontere regeringen og dens støttepartier med de glansbilleder, den forsøgte at markedsføre i 1976.

2 år efter underskrev man en købekontrakt for den del af gassen i de 4 felter, som A. P.

Møller havde hævdet var værdiløse. Nu skal skatteyderne og forbrugerne betale ca. 60 mia kr. for bare en del af denne værdiløshed.

Der er opstået en klart uholdbar situation, og det er selvfølgelig også det, der har ført til, at der måtte genforhandles.

Med klart sigte på denne forespørgselsdebat offentliggjorde A. P. Møller mindre end 2 døgn, før vi skulle starte her, sine såkaldte tilbud. Regeringen har endnu en gang ladet sig trække rundt ved næsen af koncernen. Gennem 10 måneder har regeringen afvist enhver opfordring til at styrke sin forhandlingsposition ved at manifestere politisk rygdækning bag en fundamental ændring af koncessionsvilkårene. Den har afvist at give oplysning om sit forhandlingsudspil, og den har nægtet at nedsætte det undergrundsudvalg, som den efter loven er pligtig at rådføre sig med forud for enhver ændring af bevillingen eller de dertil knyttede aftaler. Dens begrundelser har været, at forhandlingerne skulle foregå fortroligt, og at parterne havde lovet hinanden tavshed udadtil – med det resultat, at A. P. Møller vælger tid og våben og bryder tavsheden på det for koncernen mest belejlige tidspunkt.

Vi bebrejder ikke A. P. Møller dette. Vi har i øvrigt aldrig bebrejdet A. P. Møller noget som helst. Det ville være lige så meningsløst som at bebrejde en haj, at den er en haj.

A. P. Møller er en privatkapitalistisk geschæft og opfører sig som sådan. Den gør det dygtigt, den kender hele registeret; trusler og anglen efter medlidenhed, tavshed, når det passer, og åbenhed, når det passer, jura og simpel uvederhæftighed, afgående højesteretspræsidenter og afgående efterretningsbandechefer...

Formanden:

Jeg må påtåle udtrykket »simpel uvederhæftighed«.

Wilhelm (VS):

Jeg ved ikke, hvad vi så skal kalde det. Det, man lagde frem i 1976, var noget, som jeg ikke kender anden betegnelse for.

Det er ikke andet, end hvad man kan vente af et privatkapitalistisk foretagende, når det tages i betragtning, hvilke kolossale interesser der her står på spil. Hvem der skal bebrejdes, er regeringen og lobbyistpartierne,